

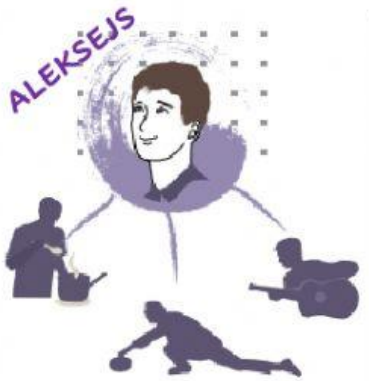
AV-61

Atgriezeniskie darbības vārdi (возвратные глаголы)

Kas?	Darbība	Ar ko? (akuzatīvs)
ES	nodarboj <u>os</u>	ar sport <u>u</u> , ar lasīšan <u>u</u> , ar hokej <u>u</u> , ar mūzik <u>u</u> ar šah <u>u</u>
TU	nodarboj <u>ies</u>	
MĒS	nodarbojam <u>ies</u>	
JŪS	nodarboj <u>aties</u>	
VIŅŠ, VIŅA, VIŅI, VIŅAS	nodarboj <u>as</u>	

5.29. Pastāsti, ko mājās dara Kristians, Agnese, Tatjana un Aleksejs!

Atkārtosim!
(Повторим!)

Существительные на -šana, -šanās

Существительные, которые оканчиваются на **-šana, -šanās**, образованы от глаголов и обозначают процесс или действие.

No tiešajiem (от невозвратных) darbības vārdiem:

lasīt
rakstīt
gatavot

lasī + **šana**
rakstī + **šana**
gatavo + **šana**

lasī**šana**
rakstī**šana**
gatavo**šana**

чтение
писание, письмо (действие)
приготовление

	-šana ♀	-šanas 👤
Nominatīvs KAS?	lasī-šana a	lasī-šana s
Ģenitīvs KĀ?	lasī-šan as	lasī-šan u
Datīvs KAM?	lasī-šan ai	lasī-šan ām
Akuzatīvs KO?	lasī-šan u	lasī-šan as
LOKATĪVS KUR?	lasī-šan ā	lasī-šan ās

!!! Согласные **s, z** не участвуют в образовании этой формы:

ēst ē + šana ēšana

lauzt lau + šana laušana

No atgriezeniskajiem (от возвратных) darbības vārdiem:

vēlēties
tikties
atrasties

vēlē + **šanās**
tik + **šanās**
atra + **šanās**

vēlē**šanās**
tik**šanās**
atra**šanās**

желание
встреча
местонахождение

!!! -šanās !!!

Nominatīvs KAS? ♀ = 👤

~~Datīvs KAM?~~ un ~~Lokatīvs KUR?~~

!!! Чтобы избежать недоразумений и уточнить число существительного, следует воспользоваться определением:

Man šodien ir svarīgā tikšanās. ♀

Man šodien ir divas svarīgas tikšanās. 👤

	-šanās ♀		-šanās 👤	
Nominatīvs KAS?	tik-šanās	Man ir svarīgā tikšanās.	tik-šanās	Man ir svarīgas tikšanās.
Ģenitīvs KĀ?	tik-šanās	Man nav svarīgas tikšanās ar māsu.	tik-šanos	Mani gaida daudz svarīgu tikšanos.
Datīvs KAM?				
Akuzatīvs KO?	tik-šanos	Es steigšos uz svarīgu tikšanos.	tik-šanās	Es gaidu svarīgas tikšanās.
LOKATĪVS KUR?				

5.30. Lasi dialogus! Apskati attēlus un veido līdzīgus dialogus!

- Ko tu dari? - Es trenējos.
- Ar ko tu nodarbojies? - Es nodarbojos ar hokeju.

- Ko dara Anita? - Viņa nūjo.
- Ar ko nodarbojas Anita? - Viņa nodarbojas ar nūjošanu.

- Ko dara Aivars?
- Ar ko nodarbojas Aivars?

- Viņš glezno.
- Viņš nodarbojas ar gleznošanu.

- Ko dara Elīna un Kārlis? - Viņi
- Ar ko viņi nodarbojas? - Viņi

- Ko dara Ieva? - Ieva
- Ar ko viņa aizraujas? - Viņa

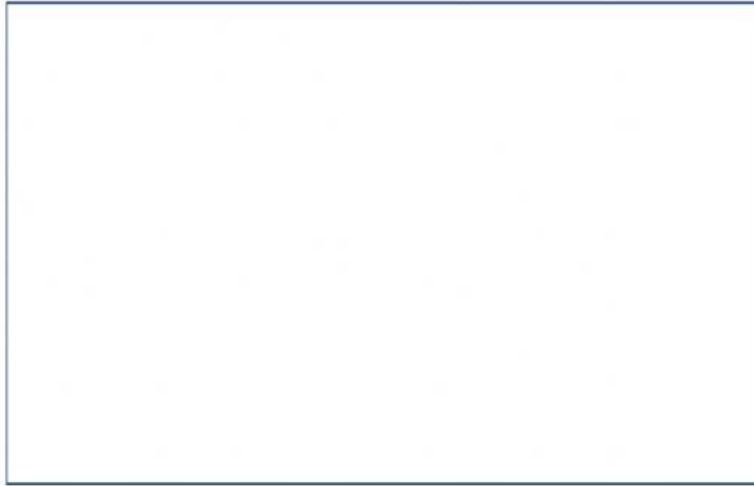

- Ko dara Birutas kundze? - Birutas kundze
- Ar ko viņa nodarbojas? - Viņa

- Ko dara Emīls? - Emīls
- Ar ko viņš nodarbojas? - Viņš

Noklausies dziesmu *Pēdu dzinēju dziesma!*

Izlasi tekstu! Pamēģini lietvārdus ar -šana/-šanās pārveidot darbības vārdos!

Tā ir pa pēdām do**šanās** un gaisa o**šana**. **Paraugs:** *doties* / *ost*

Bet citiem vārdiem varam teikt, ka izseko**šana**

un skrie**šana**, un el**šana**,

no kājām lū**šana**,

jebkurā dēku gabalā ir sekot bū**šana**.

Bet citiem vārdiem varam teikt, ka izseko**šana**

Bet citiem vārdiem varam teikt, ka izseko**šana**

Jebkurā dēku gabalā ir pēdu dzī**šana**

Un drebuļi un kratekļi uz iekšu svī**šana**

Un savas dvašas rī**šana**

Un pirkstos ko**šana**

Iekš nezināmā lī**šana**

Un tumsā do**šanās**

Bet citiem vārdiem varam teikt, ka izseko**šana**

Bet citiem vārdiem varam teikt, ka izseko**šana**

5.31. Pastāsti, ar ko nodarbojas tavi ģimenes locekļi vai draugi!

5.32. Veido jaunus vārdus pēc parauga!

Paraugs: Andrim patīk zīmēt. Viņa vaļasprieks ir zīmēšana.

Lasīt

Sportot

Kolekcionēt

Slēpot

Slidot

Sēņot

Ogot

Ceļot

Šūt

Skriet

Muzicēt

Makšķerēt

5.33. Pastāsti, ar ko un kāpēc tu nodarbojies!

Paraugs: Es nodarbojos ar jogu, jo (tāpēc ka) tā attīsta gribasspēku un uzlabo veselību. Tā mani disciplinē.